REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA LOKALNO SAMOUPRAVO, KOHEZIJO IN REGIONALNI RAZVOJ

Ulica Vita Kraigherja 5, 2000 Maribor

T: 01 400 33 11
E: gp.mlskrr@gov.si
www.mlskrr.gov.si

Društvo Asociacija
info@asociacija.si

Številka: 007-143/2026-1670-4
Datum: 28. 10. 2026

Zadeva: **Odgovor na Skupni odziv Društva Asociacija, Zavoda Motovila, Zveze društev slovenskih filmskih ustvarjalcev, Društva slovenskih književnih prevajalcev, Društva slovenskih pisateljev in Skupnosti muzejev Slovenije na Strateška izhodišča RS za pripravo programov v okviru VFO EU 2028–2034**

Zveza: **Dopis GSV št. 02300-10/2026/87 z dne 6.10.2026**

Na Ministrstvu za lokalno samoupravo, kohezijo in regionalni smo kot prvi naslovnik z vaše strani odstopljene zadeve pripravili odgovor na skupni odziv Društva Asociacija, Zavoda Motovila, Zveze društev slovenskih filmskih ustvarjalcev, Društva slovenskih književnih prevajalcev, Društva slovenskih pisateljev in Skupnosti muzejev Slovenije na Strateška izhodišča RS za pripravo programov v okviru VFO EU 2028–2034, ki je dopolnjen in usklajen tudi z odzivi Ministrstva za finance, Ministrstva za kulturo ter Ministrstva za zunanje in evropske zadeve.

Odgovor:

Slovenija podpira prizadevanja za učinkovito koriščenje sredstev EU, krepitev uspešnosti slovenskih upravičencev v centraliziranih programih EU ter zagotavljanje sinergij med evropskimi in nacionalnimi viri financiranja.

Uvodoma poudarjamo, da nova arhitektura Večletnega finančnega okvira (VFO) 2028–2034 temelji na sposobnosti države po doseganju rezultatov in izvedenih reformah ter uvaja večji poudarek na odličnosti in tekmovanju za centralizirana sredstva EU, zato je pravočasna in celostna pripravljenost Slovenije na novo programsko obdobje strateškega pomena.

Predlog VFO za obdobje 2028–2034 je trenutno še v fazi pogajanj med državami članicami EU, Svetom EU in Evropskim parlamentom, v letu 2026 potekajo intenzivna politična in tehnična usklajevanja. Cilj evropskih institucij je doseči politični dogovor do konca leta 2026, kar bi omogočilo sprejetje izvedbene zakonodaje v letu 2027 in začetek izvajanja nove finančne perspektive predvidoma sredi leta 2028.

Za Slovenijo bo leto 2027 ključno obdobje za pripravo nacionalnih in regionalnih razvojnih prioritet ter usklajevanje vsebin, ki bodo vključene v prihodnji Nacionalni in regionalni partnerski program (NRPP) za črpanje sredstev EU po letu 2028.

Vlada Republike Slovenije se je zato v začetku oktobra seznanila s Strateškimi izhodišči RS za pripravo programov v okviru VFO 2028–2034 in hkrati ustanovila dve delovni skupini. Delovna skupina VFO1 je pristojna za odločanje na politično strateški ravni in sprejema ključne odločitve za celoten VFO ter usklajenost programov. Delovna skupina VFO2 pa je pristojna za pripravo Načrta za nacionalno in regionalno partnerstvo.

1. Umestitev Agora EU med strateško pomembne programe za Slovenijo

Kot pojasnjeno, bo v letu 2027 ključna priprava Nacionalnega in regionalnega partnerskega programa, ki se bo izvajal po principu **deljenega upravljanja sredstev**, ki jih bo Slovenija zagotovila v pogajanjih o VFO 2028–2034.

Za Republiko Slovenijo pa bo ob pričakovanem povečanju vplačil v proračun EU uspešnost pri pridobivanju evropskih sredstev vse bolj odvisna tudi od sposobnosti vključevanja v centralizirane programe EU kamor sodi tudi program Agora EU.

Strateška izhodišča RS za pripravo programov v okviru VFO 2028–2034 so bila sprejeta s strani Vlade RS in se ne bodo spreminjala, saj primarno predstavljajo podlago za pričetek z aktivnostmi priprave NRPP.

V gradivu je naveden pomen ustrezno financiranih **centraliziranih programov**, na katere se bodo v prihodnji finančni perspektivi prijavljali deležniki iz Slovenije. Med te sodi tudi nov program AgoraEU, ki bo namenjen ukrepom za podporo kulturi, medijem in civilni družbi. Program bo združeval obstoječa programa Ustvarjalna Evropa in CERV (Državljani, enakost, pravice in vrednote), ki imata v trenutni finančni perspektivi skupen obseg 4,35 mrd EUR (v cenah 2025).

Evropska komisija je v prvotnem predlogu prihodnjega večletnega finančnega okvira za program AgoraEU predvidela 7,6 mrd EUR (v cenah 2025), v nadaljnjih pogajanjih na ravni Sveta EU pa je bil ta obseg sicer znižan na 5,32 mrd EUR (v cenah 2025), a je ta obseg še vedno za več kot 22% višji od sredstev, ki so bila za enake ukrepe razpoložljiva v trenutno veljavni finančni perspektivi.

Tudi Ministrstvo za kulturo v okviru svojih pristojnosti podpira prizadevanja za ustrezno umestitev programa AgoraEU med strateško pomembne centralizirane programe za Slovenijo ter za ohranitev zadostnega obsega sredstev za kulturo v naslednjem večletnem finančnem okviru. Pretirano zmanjševanje sredstev za program AgoraEU bi lahko omejilo možnosti kulturnih in ustvarjalnih organizacij za sodelovanje v evropskih programih ter zmanjšalo obseg podpore njihovemu razvoju.

Hkrati pa Ministrstvo za kulturo v postopku obravnave Večletnega finančnega okvira Evropske unije 2028–2034 podpira povezovanje osrednjih prednostnih področij Delovnega načrta za kulturo s Kulturnim kompasom in skupno izjavo Evropa za kulturo – kultura za Evropo. Ob tem kot poudarja, da mora Kulturni kompas predstavljati pomembno izhodišče pri oblikovanju Delovnega načrta, pri določitvi njegovih prednostnih področij pa naj se upoštevajo predvsem aktualne potrebe in prednostne naloge držav članic.

Pogajanja o večletnem finančnem okviru 2028-34 se še nadaljujejo in končnega zneska programa AgoraEU ni mogoče predvideti. Ob tem pa ugotavljamo, da trenutno ni tveganja, da uspešnim prijaviteljem iz Slovenije ne bi bila na voljo ustrezna finančna in druga podpora.

Hkrati pa lahko resorna ministrstva v okviru že ustanovljene delovne skupine VFO1, med člani katere je tudi Ministrstvo za kulturo, izpostavijo vprašanja sektorsko specifičnih programov, kot je Agora EU ter opozorijo na morebitne posebnosti ali vprašanja, pomembna za Slovenijo.

2. Vključitev kulture v pripravo NRPP

Strinjamo se, da se položaj kulture v prihodnjem VFO ne konča pri Agori EU in centraliziranih programih. Predlog Uredbe o vzpostavitvi Evropskega sklada za ekonomsko, socialno in teritorialno kohezijo, kmetijstvo in podeželje, ribištvo in pomorstvo ter blaginjo in varnost za obdobje 2028–2034 (Uredba NRPP) v okviru enega izmed splošnih ciljev sklada, to je »zaščita in krepitev temeljnih pravic, demokracije, dobrega upravljanja, enakosti in pravne države ter spoštovanje vrednot Unije« s specifičnem ciljem »spodbujanjem kulture kot katalizatorja evropskih vrednot ter podpiranjem dinamičnega in raznolikega kulturnega in ustvarjalnega sektorja«, naslavlja področje kulture in daje podlago za umeščanje ukrepov v NNRP.

Področje kulture bo tako z ukrepi sestavni del NNRP, ki ga bo pripravljala uvodoma omenjena delovna skupina VFO2, med člani katere je tudi predstavnik Ministrstva za kulturo. Ministrstvo za kulturo si bo prizadevalo, da se kultura ustrezno upošteva pri načrtovanju nacionalnih in regionalnih razvojnih ukrepov, s čimer bi zagotovili čim večji obseg razpoložljive podpore za kulturni in ustvarjalni sektor.

Poudariti pa je potrebno, da se NNRP pripravlja **v partnerskem pristopu** z regijami, lokalnimi skupnostmi, socialnimi partnerji in drugimi relevantnimi deležniki, ki bodo prav tako imeli možnost podaje predlogov s področja kulture.

Opredelitev razvojnih prioritet, ukrepov in finančnih alokacij v okviru prihodnjega NNRP mora namreč temeljiti na presoji razvojnih potreb, pričakovanih učinkov in razpoložljivih finančnih sredstev ob upoštevanju javnofinančnih zmožnosti Republike Slovenije.

3. Stabilni nacionalni podporni mehanizmi

Sklad za razvoj nevladnih organizacij, ki je v preteklosti predstavljal enega od mehanizmov podpore nevladnim organizacijam in med drugim tudi zagotavljal sredstva za sofinanciranje projektov NVO, izbranih na razpisih sofinanciranih iz proračuna EU, ni več namenjen temu področju, saj so bila sredstva sklada preusmerjena v Sklad za napredno zdravljenje redkih bolezni.

Ministrstva še vedno lahko v okviru svojih finančnih načrtov, ob vsakokratnem načrtovanju proračuna, namenijo sredstva za podporo nevladnim organizacijam ali sredstva za sofinanciranje projektov, ki so izbrani na razpisih proračuna EU.

Glede predplačil oziroma predfinanciranja projektov pojasnjujemo, da za projekte, ki se financirajo iz državnega proračuna, Zakon o izvrševanju proračunov Republike Slovenije to možnost dopušča do višine 30 odstotkov vrednosti predvidenih izplačil teh sredstev, v določenih primerih pa celo do višini 70 odstotkov.

Pomembno pa je dodati, da je morebitne ukrepe nacionalnega sofinanciranja oziroma pred financiranja projektov treba presojati z vidika njihove učinkovitosti, finančnih posledic in razpoložljivih proračunskih sredstev. Morebitne dodatne finančne obveznosti morajo namreč biti ustrezno utemeljene in usklajene z javnofinančnimi okviri.

4. Zgodnja vključitev kulturnega in ustvarjalnega sektorja v proces programiranja

Namen ustanovitve dveh delovnih skupin, VFO1 in VFO2, je zagotavljanje skladnosti in skupno načrtovanje NNRP, ki bo združeval politike, programe in sklade v nacionalni ovojnici ter bo hkrati prilagojen posebnostim posameznih regij.

Ministrstvo za kulturo je in bo z zastopanjem v obeh delovnih skupinah, vključeno v pripravo NNRP v vseh fazah, kot soustvarjalec pri sprejemanju strateških odločitev kot tudi pripravljavec konkretnih ukrepov, ki bodo vključeni v NNRP.

Partnerski pristop pa bo omogočil vključitev vseh ostalih deležnikov na področju kulturnega sektorja v proces priprave NNRP.

Načrt za NRP bo pripravljen v procesu usklajevanja s ključnimi deležniki, pri čemer je predvideno, da bo proces najbolj aktiven v prvi polovici leta 2027.

Odgovor na Skupni odziv je vsebinsko usklajen z vsemi pristojnimi resorji.

S spoštovanjem,

Pripravila:
Tjaša Štamcar,
namestnica generalnega direktorja
Direktorata za kohezijo

dr. Monika Kirbiš Rojs,
ministrica

po pooblastilu št. 1001-5/2026-1630-6, z dne 9. 6. 2026
Rok Šimenc, državni sekretar

DOKUMENT JE ELEKTRONSKO PODPISAN!
Podpisnik: Rok Šimenc
Izdajatelj certifikata: SI-PASS-CA
Številka certifikata: 00DF637AA30000000057
Potek veljavnosti: 22. 06. 2031
Čas podpisa: 29. 10. 2026 09:43
Št. dokumenta: 007-143/2026-1670-4

Poslano v vednost:
- Generalni sekretariat Vlade Republike Slovenije – gp.gs@gov.si
- Ministrstvo za kulturo – gp.mk@gov.si
- Ministrstvo za finance – gp.mf@gov.si
- Ministrstvo za zunanje in evropske zadeve – gp.mzez@gov.si
- Ministrstvo za notranje zadeve in javno upravo – gp.mnzju@gov.si